

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.20.138/2020/6. szám

A tanács tagjai: . Orosz Árpád a tanács elnöke
. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes előadó bíró
. Gyarmathy Judit bíró

A felperesek: I. rendű
II. rendű
III. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Szilágyi József ügyvéd

Az alperes

Az alperes képviselője: Dr. Maczkó Tibor Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Maczkó Tibor ügyvéd által képviselt
. Zaicsek Ügyvédi Iroda
ügyintéző: Dr. Zaicsek Károly ügyvéd

Alperesi beavatkozó

Alperesi beavatkozó képviselője: Dr. Brátán Tünde jogtanácsos

A per tárgya: tulajdonjog megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Nyíregyházi Törvényszék 4.Pf.20.758/2019/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Nyíregyházi Járásbíróság 29.P.22.849/2018/23.

Rendelkező rész

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Pf.20.758/2019/7. számú jogerős ítéletét a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja;

kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek a Földkiadó Bizottság 1994. június 8-án kelt határozatával szereztek tulajdonjogot részarány kiadás címén a T. 2/1. helyrajzi számú erdő megjelölésű 22 ha 3294 m² (140,68 AK) területű ingatlanon.
- [2] Az alperes tulajdonaként van bejegyezve az ingatlan-nyilvántartásba a t-i 9/1. helyrajzi számú T. folyó és erdő megjelölésű, valamint a tiszateleki 0219/2. helyrajzi számú T. folyó és erdő megjelölésű ingatlan. Az ingatlanok ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelője - jelenleg vagyongazdálkodója - 1969 óta Vízügyi Igazgatóság, a jelen per beavatkozója.
- [3] A részaránykiadást megelőzően a felperesek tulajdonát képező ingatlant a Mezőgazdasági Termelősövetkezet (a továbbiakban: Tsz.) birtokolta és használta, azon is erdőgazdálkodás folyt. A felperesek 1993-ban vették birtokba a Termelősövetkezettől az ingatlant. Az alperes ingatlanai határosak a felperesek ingatlanával. A felperesek az alperes ingatlanainak egy részéről az erdőt 2006. évben kitermelték, a kitermelt faállomány 40 éves volt.
- [4] A Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság állásfoglalásában nyilatkozott arról, hogy a 9/2. helyrajzi számú T. folyó természetes medervándorlása során létrejött parti növedék a T. 2/1. helyrajzi számú földrészlettel egy üzemtervi egységbe való nyilvántartásba vételéhez a hozzájárulását nem adja meg, mert az ingatlan növedék a kezelésében lévő T. folyó ingatlan részét képezi, és mint kezelő a fenntartói feladatok ellátásához a területre igényt tart.
- [5] A Debreceni Ítéltábla a Pf.II.20.852/2010/3. számú végzésével a Vízügyi Igazgatóság felperesnek a jelen per III. rendű alperese ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.P.21.190/2008/38. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A jogerős ítélet indokolásában kifejtettek szerint a 2/1. helyrajzi számú ingatlan tulajdonosainak tulajdonjoguk bizonyítása körében a 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet 5. § (5) bekezdése és a 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet 8. §-a alapján közigazgatási eljárást kell indítani a perbeli feliszaposodás minősítésének, eredetének és ehhez képest a jelenlegi partvonal meghatározásának érdekében. Az elsőfokú bíróság a per tárgyalását a közigazgatási eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette. A közigazgatási eljárást a Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség az 521-5/2012. számú végzésével megszüntette.
- [6] A beavatkozó által a III. rendű felperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított per tárgyalását a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.20.424/2013/5. számú végzésével a jelen per jogerős elbírálásáig felfüggesztette.
- [7] A peres eljárás folyamatban léte alatt a Járási Földhivatal a 10118/11/2015/2014.11.20. számú határozatával a T. 9/1. helyrajzi számú 42 ha 1836 m² területű, T. folyó megjelölésű ingatlan adatait módosította, és az ingatlant 35 ha 0454 m² területű kivett T. folyó és 7 ha 3608 m² területű erdő művelésű ágú, összesen 42 ha 4062 m² területű ingatlanként tartja nyilván. A T. 9/2. helyrajzi számú 29 ha 5188 m² területű, T. folyó megjelölésű ingatlan adatait módosította, és az ingatlant 26 ha 7745 m² területű kivett T. folyó és 3 ha 0535 m² területű erdő művelési ágú, összesen 29 ha 8280 m² területű ingatlanként tartja nyilván.
- [8] A Járási Földhivatal a T. 2/1. helyrajzi számú, a felperesek tulajdonát képező erdő művelési ágú ingatlan területét területszámítási hiba kijavítása címén 20 ha 5120 m² területre (129,23 AK) javította ki a 2772/9/2017. számú határozatával, mert az épület nem lett feltüntetve a térképi adatbázistól eltérően, azonban a térképi határvonal nem változott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [9] A felperesek keresetükben kérték, hogy a t-i 9/1. és 9/2. helyrajzi számú ingatlanok megosztásával a G.. 103/2018. szám alatt készített és a Kormányhivatal Járási Földhivatal 800554/15/2018. számú 2018. augusztus 29-én kelt határozatával jóváhagyott változási vázrajza alapján újonnan keletkezett 9/9. helyrajzi számú, 7 ha 1050 m² területű erdő megjelölésű ingatlan a felperesek közös tulajdonaként kerüljön bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba, az I. rendű felperes javára 4590/13746, a II. rendű felperes javára 4262/13746, a III. rendű felperes javára 4694/13746 arányban, míg a t-i 9/8. helyrajzi számú, 26 ha 7745 m² területű, T. folyó és erdő megjelölésű, a t-i 9/10. helyrajzi számú 3 ha 3094 m² területű erdő megjelölésű és a t-i 9/11. helyrajzi számú 35 ha 4053 m² területű T. folyó és erdő megjelölésű ingatlan az alperes tulajdonaként kerüljön visszajegyzésre elsődlegesen parti növedék, másodlagosan jogcímes elbirtoklás, harmadlagosan elbirtoklás címén.
- [10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a perben vitatott terület a T. szabályozás következtében keletkezett, és mint elhagyott folyómeder az állam kizárólagos tulajdona. Hivatkozott arra, hogy az elbirtoklás együttes feltételei az adott esetben nem állnak fenn, továbbá arra, hogy a beavatkozó a 2007. január 29-én kelt levelében felszólította a III. rendű felperest, hogy a vagyonkezelő hozzájárulása nélkül használatba vett terület jogellenes használatával hagyjon fel, továbbá az általuk okozott kárt térítse meg. Álláspontja szerint az írásbeli felszólítás az elbirtoklást megszakította.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.
- [12] Indokolása szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2014. március 15. napján lépett hatályba, ezért a bíróságnak a felek jogvitájára a korábban hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.
- [13] A régi Ptk. 126. §-a szerint a föld tulajdonosa megszerzi mindazoknak a dolgoknak a tulajdonjogát, amelyek utóbb váltak a föld alkotórészévé (növedék).
- [14] Álláspontja szerint a növedékről szóló rendelkezésből egyértelműen az következik, hogy növedék jogcímén csak annak a dolognak a tulajdonjogát lehet megszerezni, amelyik a tulajdonszerzést követően utóbb vált a föld alkotórészévé.
- [15] Úgy foglalt állást, hogy a felperesek által növedék jogcímén kért tulajdonszerzés jogi feltételei nem állnak fenn, mivel a felperesek tulajdonszerzése 1999-ben történt - az ingatlan-nyilvántartásba ekkor jegyezték be a tulajdonjogukat - még jóval ezt megelőzően alakult ki a per tárgyát képező ingatlanrész és azon az erdő, így kizárt, hogy a felperesek az alperes ingatlanainak alrészleteként nyilvántartott földterület tulajdonjogát növedék jogcímén megszerezhették volna. Utalt arra, hogy a felperesek maguk sem tették vitássá, hogy az alperes ingatlanairól 40 éves faállományt termeltek ki.
- [16] Az elsőfokú bíróság a felek jogvitájára a Ptk 5:45. § rendelkezéseit - jogcímes elbirtoklás - nem látta alkalmazhatónak.
- [17] Úgy foglalt állást, hogy a régi Ptk. 124. § (1) bekezdés a) pontja szerint az alperes megalapozottan hivatkozott az elbirtoklás megszakadására: a vagyonkezelő az elbirtoklást 2007. január 29-én kelt írásbeli felszólítása megszakította, így a felperesek tekintetében 1993-tól kezdődően a tizenöt éves elbirtoklási idő nem telt el.
- [18] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [19] Az elsőfokú bíróság döntésével érdemben egyetértett. A jogerős ítéletben kifejtettek szerint az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a T. folyó és az elhagyott folyómeder az állam kizárólagos tulajdonát képezi a Nemzeti Vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja

értelmében, ugyanakkor a jelen per tárgya a T. folyó mentén kialakult erdő művelési ágú ingatlan alrészlet tulajdonjoga, amely ingatlanrészt az alperes ingatlanainak erdő művelési ágú alrészleteként jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba, ezért az erdő alrészletű ingatlan tulajdonjogának megszerzésére irányuló kereset növedék jogcímén nem alapos.

- [20] Hangsúlyozta, hogy a per során az sem volt vitás, hogy a parti növedék nem a felperesek tulajdonszerzését követően alakult ki, azon hosszú évek óta erdőgazdálkodás folyt, amire utal, hogy a felperesek maguk hivatkoztak arra az eljárásban: közel 40 éves fákat termeltek ki az adott területről. Álláspontja szerint egy földterület akkor felel meg a növedék feltételeinek, ha „utóbb” válik a föld alkotórészévé, a föld tulajdonosa az alkotórészi kapcsolat „eredeti kiépülésével” szerez rajta tulajdonjogot (Pfv.I.20.431/2016/9., megjelent: BH 2017.118.).
- [21] A másodfokú bíróság a felpereseknek a jogcímes elbirtoklásra való hivatkozását sem találta alaposnak, mivel ebben a perben a felperesek az alperessel mint tulajdonossal nem kötöttek írásbeli szerződést a per tárgyat képező ingatlanok alrészleteinek átruházására.
- [22] Idézte a régi Ptk. 121. § (3) bekezdését, amelynek értelmében állami tulajdon tekintetében az elbirtoklás kezdő időpontja: 1991. június 9. Alaptalannak találta a felpereseknek azt a hivatkozását, hogy a Tsz. használata sajátjakénti használatnak minősülne, így a Tsz. használata mint a jogelő elbirtoklási ideje, hozzászámítana a felperesek elbirtoklási idejéhez.
- [23] Megállapította, hogy a felperesek tekintetében az elbirtoklási idő a birtokbalépéstől, azaz 1993-ban kezdődhetett, ezért egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a beavatkozónak mint az alperesek ingatlanainak ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyonkezelőjének a 2007. január 29-i írásbeli felszólítása az elbirtoklást megszakította [a régi Ptk. 124. § (1) bekezdés a) pont], így az elbirtoklási idő nem telt el.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A jogerős ítélet ellen a felperesek éltek felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérték keresetük szerint, tulajdonjoguk bejegyzését elsődlegesen növedék, másodlagosan elbirtoklás jogcímére alapítottnak. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a régi Ptk. 126. §-át, valamint az 1992. évi II. törvény 13. § (2) bekezdését és az 1993. évi II. törvény 9. §-át és 14. § (1) bekezdését.
- [25] Érvelésük szerint téves az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság jogértelmezése, ugyanis a régi Ptk. 126. §-ában foglalt értelmezés szerint nem a tulajdonszerzéshez kell viszonyítani az „utóbb” időhatározást, hanem a föld (a dolog) létrejöttéhez. A jelen esetben a T. folyó mesterségesen kialakított folyammedre „utóbb” vált a föld alkotórészévé, ezt a tényt bizonyítja a periratoknál fellelhető földhivatali határozat is, amely szerint a többszöri bemérés éppen a folyamatos növekedés miatt vált szükségessé. Azzal érvelt, hogy az erdő nem vitásan a felperesek tulajdonszerzését megelőzően a korábbi földhasználó, a Tsz. használatában volt, az a felperesek tulajdonát képező erdővel együtt mint tervezett erdő egy erdőtagot képez. Hivatkozott arra, hogy a beavatkozó - vagyonkezelő - soha nem birtokolta, kezelte ezt a területet.
- [26] Sérelmezte, hogy az ügyben eljáró bíróságok nem szerezték be a közigazgatási eljárás teljes iratanyagát, amely alátámasztaná, hogy a perben vitatott terület parti növedék, a beavatkozó elvégeztette a parti él bemérését.
- [27] Az elbirtoklás kapcsán kifejtett - megismételt - érvelése szerint az írásbeli felszólítás nem az arra jogosulttól származott, így joghatás kiváltására alkalmatlan volt a kezelő 2007. január 29-i írásbeli felszólítása, ugyanis az alperes tulajdonjoga az 1992. évi II. törvény rendelkezései alapján megszűnt, amikor a per tárgyat képező földterület a tagi földalapba került, ezért 1992-től kezdődően a részarány-földalapba került földterülettel a Tsz. annak kezelője útján nem rendelkezhetett. Ebből következő álláspontja szerint a szükséges elbirtoklási idő 1993-tól kezdődően eltelt.
- [28] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [30] A felülvizsgálati kérelemnek mint rendkívüli perorvoslatnak az alapja a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 270. § (2) bekezdése szerint a jogszabálysértés, amely anyagi jogi vagy eljárásjogi szabálysértés egyaránt lehet, utóbbi azonban a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint csak az abban az esetben alapozza meg, ha annak az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatása volt.
- [31] A régi Ptk. 126. §-a szabályozza a növedék mint eredeti módon való tulajdonszerzési jogcímen alapuló való ingatlan-nyilvántartáson kívül történő tulajdonszerzés esetét. A növedék az alkotórész sajátos válfaja: nem eredetileg, hanem már a földolog megléte után kapcsolódik ahhoz, és válik alkotórészévé. A növedék a földologgal olyképpen van tartósan egyesítve, ha az elválasztással a földolog, vagy elválasztott része elpusztulna. Ez a tartós egyesítés bekövetkezhet mind természeti úton (pl. természetes iszapolódás, vadon növény fa), mind mesterséges (mechanikai) úton. A föld tulajdonosa a tartós egyesüléssel megszerzi a növedék tulajdonjogát.
- [32] A perbeli esetben nem volt vitás az a körülmény, hogy a parti növedék csak utóbb, azaz a föld keletkezését követően válhat a föld alkotórészévé. Ettől azonban még nem okszerűtlen az a jogértelmezés, hogy a föld tulajdonosának növedék jogcímen való tulajdonszerzése csak akkor következik be, ha a növedék keletkezése előtt az arra igényt érvényesítő személy már tulajdonosa annak a földrészletnek, amelyen a növedék mint alkotórész utóbb keletkezik. Mindezt nem befolyásolja az, a felperes által hivatkozott körülmény sem, hogy a part éle folyamatosan kis mértékben változik. A perben valóban nem vitás tény, hogy a T. folyó jelenlegi medre az általános szabályozáskor alakult ki közel 100 éve és folyamatosan parti növedéket alkotott. Tény az is, hogy három esetben bemérés is történt e miatt, az elmúlt 20 évben 5-6 méteres új földszáv keletkezett. A felperesek azonban nem ennek a földszávnak a tulajdonjogára tartanak igényt.
- [33] Az eljáró bíróságoknak abból kellett kiindulniuk, hogy a felperesek tulajdonszerzése részaránykiadással történt. A Földkiadó Bizottság a 1994. június 8-án jogerős határozatával - a határozat jogerőre emelkedésének napján - szerezhet tulajdonjogot részaránykiadás jogcímen a Tiszatelek 0222/1. helyrajzi számú erdő megjelölésű ingatlanon [rég Ptk. 120. § (1) bekezdés, EBH 2005.1302.]. A földkiadó bizottság mint hatóság határozatával való tulajdonszerzés eredeti szerződmód, azaz a megszerzett tulajdonjog terjedelme nem igazodik a korábbi tulajdonos tulajdonjogának terjedelméhez, független a korábbi tulajdonjogtól.
- [34] A termelőszövetkezeti részaránytulajdon a tulajdonjognak egy sajátos formáját képezte, a részarány eszmei értékben kifejezett tulajdoni hányad, a részaránytulajdon egy eszmei tulajdonjog, vagyoni értékű jog. A tulajdonos a tulajdonjog részjogosítványait csak rendkívül szűk körben gyakorolhatta, ezen a helyzeten változtatott a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatályba lépéséről és az átmeneti rendelkezésekről szóló 1992. évi II. törvény (Ámt.), amely elrendelte a szövetkezet vagyonának nevesítését és a részaránytulajdonosok kérésére az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett tulajdoni részarányoknak és AK értékeknek megfelelő értékű és nagyságú föld kiadását. Ez a törvényi rendelkezés tette lehetővé, hogy a részaránytulajdonos részaránytulajdona fejében korlátozástól mentes földtulajdont szerezzen. Mindazonáltal az ügy eldöntése szempontjából annak volt jelentősége, hogy a felperesek ingatlana a földkiadás folytán a részaránytulajdon helyébe lépett, a részaránynak és AK értékének megfelelő területtel.
- [35] A felperesek a termelőszövetkezeti külön lapon nyilvántartott, az ott feltüntetett tulajdoni részarányoknak és AK értéknek megfelelő nagyságú és értékű földet kaptak tulajdonba, ezt maguk a felperesek sem tették vitássá az eljárás során. Ennek az ingatlanak nem volt része az általuk igényelt 7 ha 3608 m² területű erdőművelési ágú növedék.
- [36] Ebből következően a régi Ptk. 126. §-a alapján növedék címen csak akkor szerezhették meg a vitatott földrészletek tulajdonjogát, ha a növedék 1993 óta keletkezett volna. Ugyanakkor az nem

volt vitás, hogy a felperesek által kitermelt faállomány mintegy 40 éves volt, azaz a perbeli növedék nyilvánvalóan ezt megelőzően keletkezett. Az is tény továbbá, hogy a parti növedéket az alperes ingatlanainak erdő művelési ágú alrészleteként jegyezték be az ingatlan-nyilvántartásba.

- [37] Tekintve, hogy a növedék címén történő tulajdonszerzés jogi feltételei nem teljesültek, szükségtelen volt a vitás terület keletkezési körülményeinek vizsgálata. Ugyanezen ok miatt nem sértettek jogszabályt a bíróságok a perbeli területtel kapcsolatban keletkezett dokumentáció beszerzésének mellőzésével: a kifejtettek értelmében a per eldöntése szempontjából e körülményeknek nincs jelentőségük. Következésképpen az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy a felpereseknek az erdő alrészletű ingatlan tulajdonjogának megszerzésére irányuló keresete növedék jogcímén nem alapos.
- [38] Az elbirtoklásra alapított keresettel összefüggésben utal arra a Kúria, hogy a Tsz. meghatározott jogcímen, termelőszövetkezeti használati jog alapján birtokolta, használta a bevitt földeket, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló 1967. évi III. törvény 36. §-a alapján. A jogcímen alapuló használat pedig önmagában kizárja az elbirtoklást, az nem minősül sajátjakénti használatnak. Helytállóan jutott tehát a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a Tsz. földhasználat nem minősül a „jogelőd” elbirtoklást megalapozó használatának. Az azért is fogalmilag kizárt, mert a Tsz. a fentiek szerint eredeti szerzősmóddal tulajdonossá vált felpereseknek nem jogelődje. Ezért az elbirtoklási idők összeszámításának nem volt helye.
- [39] Az elbirtoklás kezdő időpontja 1993. amikor a felperesek birtokba léptek, ettől számítottan az elbirtokláshoz szükséges tizenöt éves elbirtoklási idő a régi Ptk. 121. § (1) bekezdése alapján nem telt el, tekintettel arra, hogy az alperes kezelőjének írásbeli felszólítása az elbirtoklást a régi Ptk. 124. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszakította. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 11. § (8) bekezdése szerint a vagyonkezelőt megilletik a tulajdonos jogai és terhelik a tulajdonos kötelezettségei az ott meghatározott korlátozásokkal. Az állam az ingatlanok felett a tulajdonosi jogait különböző szerveken keresztül gyakorolja. Következésképpen a felperesek alappal nem hivatkozhattak arra, hogy a felszólítás nem az arra jogosulttól származott.
- [40] Mindezekre tekintettel a felperesek a vitatott terület rész tulajdonszerzésére jogcímet igazolni nem tudtak, ezért a Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [41] A felperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért az általuk lerótt felülvizsgálati eljárási illetéket viselik, és kötelesek megfizetni a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazott 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárással felmerült költségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak szerint.
- [42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperesek kérelmére a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. október 21.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró